

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1968-1969.

14 MEI 1969.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wetten van 15 juni 1899 houdende titel II van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger, en van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. VAN BOGAERT.

MIJNE HEREN,

Het wetsontwerp werd door de Regering voorgebracht om de militaire gerechten aan te passen aan de burgerlijke gerechtelijke organisatie. Nadat enkele wijzigingen in de redactie werden aangebracht, werd het ontwerp goedgekeurd in de Kamer op 20 maart 1969. Bij de bespreking in de Commissie voor de Justitie van de Senaat zijn volgende opmerkingen gemaakt geworden.

Het artikel 1 vervangt artikel 51 van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger.

Volgens de voorgestelde tekst zal de Koning de burgerlijke leden van de krijgsraden benoemen voor een termijn van drie jaar onder de werkende rechters aan de rechtbanken van eerste aanleg. De nieuwe tekst voegt daar uitdrukkelijk aan toe, dat ook plaatsvervangende burgerlijke leden kunnen benoemd worden. Bij de benoeming is men echter niet meer beperkt tot de aanduiding van leden van rechtbanken, die behoren

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierson, voorzitter; Baert, Calewaert, Custers, De Baeck, De Groof, Delhaye, Dua, Goffart, Hambye, Herbiet, Lilar, Merchiers, Renquin, Rombaut, Van Cauwelaert, Vandekerckhove, Vanderpoorten, Van Hoeylandt en Van Bogaert, verslaggever.

R. A 7920

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

275 (Zitting 1968-1969) : Ontwerp overgemaakt door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1968-1969.

14 MAI 1969.

Projet de loi modifiant les lois des 15 juin 1899 comprenant le titre II du Code de procédure pénale militaire, et 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. VAN BOGAERT.

MESSIEURS,

Le projet de loi en discussion a pour but d'adapter les juridictions militaires à l'organisation judiciaire civile. Après avoir apporté quelques modifications au texte présenté par le Gouvernement, la Chambre l'a adopté en sa séance publique du 20 mars 1969. L'examen du projet en Commission de la Justice du Sénat a donné lieu aux observations suivantes.

L'article 1er remplace l'article 51 du Code de procédure pénale militaire.

D'après le texte proposé, le Roi nommera les membres civils du conseil de guerre pour un terme de trois ans, parmi les juges effectifs des tribunaux de première instance. Le nouveau libellé ajoute expressément qu'il peut nommer en outre des membres civils suppléants. Il y a lieu de noter par ailleurs que le texte proposé de l'article 1er permet la nomination de juges appartenant à un tribunal d'un ressort de cour

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierson, président; Baert, Calewaert, Custers, De Baeck, De Groof, Delhaye, Dua, Goffart, Hambye, Herbiet, Lilar, Merchiers, Renquin, Rombaut, Van Cauwelaert, Vandekerckhove, Vanderpoorten, Van Hoeylandt et Van Bogaert, rapporteur.

R. A 7920

Voir :

Document du Sénat :

275 (Session de 1968-1969) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

tot het rechtsgebied van het hof van beroep, waar de krijgsraad zetelt. Daardoor wordt een territoriale gebondenheid voor benoemingen en voor de werking van de krijgsraden opgeheven.

Het artikel 2 van het ontwerp wijzigt het huidig artikel 52 van voornoemd Wetboek. Het sluit aan bij de vroegere tekst, die de eerste voorzitter van het hof van beroep de bevoegdheid verleent om een burgerlijk lid van de krijgsraad aan te duiden wanneer de benoemde rechter in de onmogelijkheid was om te zetelen. In de voorgestelde tekst wordt de bevoegdheid van de eerste voorzitter van het hof van beroep beperkt tot de gevallen waarin de plaatsvervangende rechter ook niet kan zetelen. Het is de eerste voorzitter van het hof van beroep tot wiens rechtsgebied de burgerlijke rechter van de krijgsraad behoort, die de tijdelijke benoeming zal doen.

Door artikel 3 van het ontwerp wordt in het Wetboek van Strafrechtspleging van het leger een artikel 77*bis* ingelast, waardoor bepaald wordt, dat niemand tot krijgsauditeur of substituut-krijgsauditeur kan worden benoemd indien hij niet voldoet aan de benoemingsvoorwaarden voor het ambt van procureur des Konings of substituut-procureur des Konings.

Artikel 4 van het ontwerp bevat in verband met de eerste substituten een nieuwe analogie met de burgerlijke magistratuur. In voornoemd Wetboek wordt een artikel 77*ter* ingevoerd naar hetwelk de substituut-krijgsauditeurs, die gedurende negen jaar het ambt van eerste substituut hebben uitgeoefend, vast benoemd worden in dit ambt.

Artikel 5 van het ontwerp heeft tot doel de bevorderingsmogelijkheid van het griffiepersoneel van de militaire rechtbanken gelijk te stellen met deze van het personeel van de griffies der burgerlijke rechtbanken. Het principalaat kan hun volgens de nieuwe tekst ook worden verleend na twaalf jaar dienst. Het woord « zestien » werd vervangen door « twaalf » in § 3 van artikel 96, in het laatste lid van § 1 en het derde lid van § 2 van artikel 115 van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger.

Artikel 6 van het ontwerp bevat de opheffing van paragraaf 3 van artikel 115*bis* van het voornoemd Wetboek. Deze paragraaf bepaalde de assimilatie van de griffiers en adjunct-griffiers van het Krijgshof aan de lagere officieren van het leger. De hoofdgriffier kon aanspraak maken op de eerbewijzen verschuldigd aan een hoger officier. Deze materie wordt in het ontwerp geregeld door artikel 12. Daardoor is paragraaf 3 van artikel 115*bis* overbodig geworden.

Artikel 7 van het ontwerp stelt een gelijkaardige hiërarchie in tussen auditoraat-generaal en de parketten-generaal. De tekst van het ontwerp voert het ambt in van advocaat-generaal bij het auditoraat-generaal. De oudstbenoemde advocaat-generaal zal de titel voeren van eerste advocaat-generaal. De Koning kan een substituut-auditeur-generaal met acht jaar dienstanciënniteit machtigen de titel van advocaat-generaal te voeren. Ook de benoemingsvoorwaarden voor de magistraten van het auditoraat-generaal worden gelijkgesteld aan die van de parketten-generaal. Deze nieuwe regeling is het voorwerp van artikel 8 van het ontwerp, dat een artikel 126*ter* invoert in het Wetboek

d'appel autre que celui où siège le conseil de guerre. De ce fait, les nominations et le fonctionnement des conseils de guerre ne sont plus soumis à des limites territoriales.

L'article 2 du projet modifie l'article 52 actuel du Code précité. Le texte en vigueur autorise le premier président de la cour d'appel, en cas d'empêchement du juge nommé, à désigner un membre civil du conseil de guerre. Le texte proposé restreint la compétence du premier président de la cour d'appel aux cas où le juge suppléant est lui aussi empêché. La nomination temporaire sera faite par le premier président de la cour d'appel à la juridiction duquel appartient le juge civil du conseil de guerre.

L'article 3 du projet insère dans le Code de procédure pénale militaire un article 77*bis* aux termes duquel nul ne peut être nommé auditeur militaire ou substitut de l'auditeur militaire s'il ne remplit les conditions requises pour être nommé respectivement aux fonctions de procureur du Roi ou de substitut du procureur du Roi.

L'article 4 du projet assimile la situation des premiers substituts à celle des magistrats civils. Le texte insère dans le Code précité un article 77*ter* prévoyant que les substituts de l'auditeur militaire qui ont exercé pendant neuf ans les fonctions de premiers substitut, sont nommés définitivement à ces fonctions.

L'article 5 du projet tend à aligner les possibilités de promotion du personnel du greffe des tribunaux militaires sur celles du personnel des greffes des tribunaux civils. Le nouveau texte prévoit que les membres de ce personnel pourront, eux aussi, bénéficier du principalat après 12 ans de service. Le mot « seize » est remplacé par « douze » au § 3 de l'article 96, au dernier alinéa du § 1er et au 3e alinéa du § 2 de l'article 115 du Code de procédure pénale militaire.

L'article 6 du projet abroge le § 3 de l'article 115*bis* du même Code. Cette disposition assimilait les greffiers et commis-greffiers de la Cour militaire aux officiers subalternes de l'armée. Le greffier en chef avait droit aux honneurs prescrits pour les officiers supérieurs. Cette matière est réglée par l'article 12 du projet. De ce fait, le § 3 de l'article 115*bis* est devenu superflu.

L'article 7 du projet aligne la hiérarchie de l'auditorat général sur celle des parquets généraux. Il crée les fonctions d'avocat général près l'auditorat général. Le plus ancien des avocats généraux portera le titre de premier avocat général. Le Roi peut autoriser les substituts de l'auditeur général ayant huit années de fonctions en cette qualité à porter le titre d'avocat général. De même, les conditions de nomination des magistrats de l'auditorat général sont assimilées à celles qui sont applicables aux parquets généraux. Cette disposition nouvelle fait l'objet de l'article 8, qui insère un article 126*ter* dans le Code de procédure pénale militaire. A la suite de cette modification, l'article 127

van Strafrechtspleging voor het leger. Door deze wijziging moet artikel 127 worden aangepast. Naar de voorgestelde tekstwijziging zal de auditeur-generaal mogen vervangen worden door een advocaat-generaal of een substituut en zal hij, wanneer hij verhinderd is, worden vervangen door de oudst in dienst zijnde advocaat-generaal of substituut. Deze tekstwijziging wordt voorgesteld door artikel 9 van het ontwerp.

Artikel 129 van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger moest ook worden gewijzigd. Het huidige artikel voorziet, dat de auditeur-generaal en zijn substituten raadgevende stem hebben in de algemene vergaderingen van het Krijgshof. Artikel 10 van het ontwerp voorziet dit recht ook voor de advocaten-generaal.

Artikel 132*bis*, dat de eedaflegging van de militaire magistraten en griffiers regelt, wordt door artikel 11 van het ontwerp eveneens aangepast, door in de opgesomde hiërarchie van magistraten ook de rang van advocaat-generaal op te nemen.

Artikel 12 van het ontwerp stelt een artikel 133*bis* in. Naar deze nieuwe bepaling van het Wetboek van Strafrechtspleging van het leger zal de Koning de rang en het uniform bepalen van de militaire magistraten, de griffiers, de secretaris, de adjunct-secretarissen en klerken-secretarissen van het auditoraat-generaal. De Koning zal ook de eerbewijzen bepalen, die hun in het leger zullen worden bewezen. Deze nieuwe bepaling van het Wetboek heeft tot doel, de huidige zeer summiere regeling van de rang der militaire magistraten en griffiers tegenover de hiërarchie in het leger nauwkeuriger te bepalen. Deze precisering is des te wenselijker omdat door het huidige ontwerp nieuwe rangen in de militaire magistratuur wettelijk worden ingevoerd. Deze materie wordt het best door een koninklijk besluit geregeld.

De artikelen 13 en 14 van het ontwerp regelen de gelijkstelling tussen de militaire en de burgerlijke magistratuur op het gebied van de wedden. Artikel 13 moet het huidige artikel 152 van het Wetboek van Strafrechtspleging van het leger vervangen. Dit laatste artikel (art. 1 van de wet van 12 juli 1967) regelt de inruststelling van de magistraten en griffiers van de vaste militaire gerechten en militaire gerechten te velde, met uitsluiting van de burgerlijke rechters en van de militaire leden alsook het pensioen van hun weduwen en wezen. Artikel 13 van het ontwerp houdt voor dat de wettelijke bepalingen betreffende de wedden, anciënniteitsverhogingen, weddetoeslagen, inruststellingen, pensioenen, emeritaten, toeslagen, vergoedingen en allerhande bezoldigingen, die gelden voor magistraten, griffiers en het griffie- en parketpersoneel van toepassing zullen zijn op de leden en het personeel van de militaire gerechten. De krijgsraden zullen gelijkgesteld zijn met de rechtbanken van eerste aanleg met een kleiner bevolkingscijfer dan 500.000 inwoners. Het militair gerechtshof zal gelijkgesteld zijn met een hof van beroep.

Bij de bespreking in de Commissie voor de Justitie van de Senaat werd door enkele leden de vraag gesteld of dit artikel ook betrekking had op de militaire leden van de krijgsraden. Daarop werd geantwoord door de Minister, dat de in artikel 13 gebruikte bewoording op

a dû être adapté. Le texte proposé prévoit que l'auditeur général pourra se faire remplacer par un avocat général ou un substitut et, en cas d'empêchement, le plus ancien avocat général ou substitut le remplacera de plein droit. Cette modification fait l'objet de l'article 9 du projet.

Il y avait également lieu de modifier l'article 129 du Code de procédure pénale militaire. L'article actuel dispose que l'auditeur général et ses substituts ont voix consultative dans les assemblées générales de la Cour militaire. L'article 10 du projet étend ce droit aux avocats généraux.

L'article 132*bis*, qui règle la prestation de serment des magistrats et greffiers militaires, est adapté par l'article 11 du projet, qui inclut les avocats généraux dans la hiérarchie des magistrats telle qu'elle y est indiquée.

L'article 12 du projet tend à insérer dans le Code de procédure pénale militaire un article 133*bis*. La nouvelle disposition prévoit que le Roi fixera le rang et l'uniforme des magistrats et greffiers militaires, du secrétaire, des secrétaires adjoints et des commis-secrets de l'auditorat général. Le Roi fixera également les honneurs qu'ils recevront dans l'armée. L'article 12 proposé tend à mettre fin à la réglementation actuelle par trop sommaire en précisant le rang des magistrats et greffiers militaires dans la hiérarchie de l'armée. La chose est d'autant plus souhaitable que le projet en discussion crée de nouveaux rangs dans la magistrature militaire. C'est par voie d'arrêté royal qu'il convient de régler cette matière.

Les articles 13 et 14 du projet uniformisent les traitements des magistrats militaires d'une part, et civils d'autre part. L'article 13 est destiné à remplacer l'article 152 actuel du Code de procédure pénale militaire. Ce dernier article (art. 1er de la loi du 12 juillet 1967) règle la mise à la retraite des magistrats et greffiers des juridictions militaires permanentes et en campagne, à l'exclusion des juges civils et des membres militaires, ainsi que les pensions de leurs veuve et orphelins. L'article proposé prévoit que les dispositions légales concernant les traitements, majorations d'ancienneté et suppléments de traitement, la mise à la retraite, la pension et l'éméritat, les allocations, indemnités et rétributions quelconques des magistrats et greffiers de l'ordre judiciaire et membres du personnel des greffes et des parquets seront applicables aux membres et au personnel des juridictions militaires. Les conseils de guerre seront assimilés aux tribunaux de première instance dont le ressort ne compte pas une population de 500.000 habitants au moins. La Cour militaire sera assimilée à une cour d'appel.

Au cours de la discussion en Commission de la Justice du Sénat, des membres ont demandé si cet article se rapportait également aux membres militaires des conseils de guerre. Le Ministre a répondu que, manifestement, les termes de l'article 13 ne concernaient pas

duidelijke wijze geen betrekking had op de officieren die in de krijgsraad zetelen. Het artikel spreekt alleen van magistraten, griffiers, griffie- en parket-personeel.

Artikel 14 van het ontwerp voert een artikel 152bis in het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger. Door deze tekst wordt aan de magistraat, die het ambt van burgerlijk lid in een krijgsraad uitoefent een weddetoeslag toegekend, die gelijk is aan die van een jeugdrechter in de rechtbanken met een kleiner bevolkingscijfer dan 500.000 inwoners. Indien een krijgsraad twee werkende burgerlijke leden telt, ontvangt ieder van hen een gedeelte van de weddetoeslag naar verhouding van het aantal terechtzittingen, die hij per jaar heeft gehouden.

Tijdens de bespreking van dit artikel in de Senaat-commissie voor de Justitie werd door enkele leden opgemerkt, dat in de Kamer van Volksvertegenwoordigers de uitdrukking « membre civil effectif » vervangen werd door « membre civil titulaire », terwijl elders in de tekst « effectif » werd aangewend. In het Nederlands betekenen beide uitdrukkingen de « werkende magistraten ». Om een gelijke terminologie te gebruiken, heeft de Commissie aangenomen het woord « titulaire » te vervangen door « effectif » in de Franse tekst en het woord « gewoon » burgerlijk lid te vervangen door « werkend » burgerlijk lid in de Nederlandse tekst.

Door verschillende leden werd ook opgeworpen dat niet helemaal duidelijk zou kunnen blijken hoe de verdeling van de weddetoeslag zou moeten gebeuren wanneer de werkende en de plaatsvervangende burgerlijke magistraat zetelen in de krijgsraad. Door de Regering werd daarop een nieuwe tekst ingediend waardoor een analoge regeling werd ingesteld als voor de burgerlijke magistratuur. Deze tekst voorziet, dat de verdeling zal gebeuren met inachtneming van het aantal jaren van dienstanciënniteit.

Het artikel 15 van het ontwerp heeft een wijziging tot doel van artikel 49, § 2 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, gewijzigd door de wet van 15 februari 1952. In het eerste lid wordt bepaald, dat de eerste voorzitter van het Kriegshof en de auditeur-generaal de beide landstalen dienen te kennen. In het tweede lid wordt voorzien, dat de helft van de magistraten van het auditoraat-generaal en van de krijgsauditoraten door hun diploma moeten bewijzen, dat zij de examens van het doctoraat in de rechten in het Nederlands hebben afgelegd. De andere helft moet door zijn diploma bewijzen dat zij het doctoraat in het Frans hebben behaald. In elk van die groepen moeten ten minste een derde het bewijs hebben geleverd van de kennis van beide landstalen.

Door verschillende leden werd opgemerkt dat in deze tekst geen Duitssprekende magistraten werden voorzien. De Minister van Justitie heeft daarop een geamendeerde tekst voorgesteld waardoor ook twee magistraten de Duitse taal zullen kennen. Dezen zullen dan ook kunnen optreden bij de krijgsauditoraten waar het gebruik van het Duits noodzakelijk blijkt.

les officiers siégeant au conseil de guerre. L'article ne parle que des magistrats, des greffiers et du personnel des greffes et des parquets.

L'article 14 du projet tend à insérer un article 152bis dans le Code de procédure pénale militaire. Le texte proposé accorde au magistrat exerçant les fonctions de membre civil du conseil de guerre un supplément de traitement équivalent à celui du juge de la jeunesse des tribunaux dont le ressort ne compte pas une population de 500.000 habitants au moins. Si le conseil de guerre compte deux membres civils effectifs, chacun de ceux-ci reçoit une partie du supplément de traitement fixé en proportion du nombre d'audiences auxquelles il a siégé durant l'année.

Au cours de la discussion de cet article en Commission de la Justice du Sénat, des membres ont fait observer que la Chambre des Représentants a remplacé l'expression « membre civil effectif » par « membre civil titulaire », alors qu'à d'autres endroits du texte, on retrouve le terme « effectif ». En néerlandais, l'une et l'autre expression correspondent à « werkende magistraten ». Afin d'uniformiser la terminologie, votre Commission vous propose de remplacer le mot « titulaire » par « effectif » dans le texte français et les mots « gewoon burgerlijk lid » par les mots « werkend burgerlijk lid » dans le texte néerlandais.

Par ailleurs, plusieurs membres ont objecté qu'on ne voyait pas très bien comment devrait se faire la répartition du supplément de traitement lorsque le magistrat civil effectif et le suppléant ont siégé au conseil de guerre. A la suite de cette observation, le Gouvernement a déposé un nouveau texte réglant la question par analogie avec la situation de la magistrature civile. D'après ce texte, la répartition aura lieu compte tenu du nombre d'années d'ancienneté dans l'exercice des mêmes fonctions.

L'article 15 du projet tend à modifier l'article 49, § 2, de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, modifié par la loi du 15 février 1952. Le premier alinéa prévoit que le premier président de la Cour militaire et l'auditeur général doivent connaître les deux langues nationales. Au deuxième alinéa, il est dit que la moitié des magistrats de l'auditorat général et la moitié des magistrats des auditorats militaires doivent justifier par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit en langue néerlandaise. L'autre moitié de ces magistrats doivent justifier par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit en langue française. Un tiers au moins des magistrats qui composent chacun de ces groupes doit avoir justifié de la connaissance des deux langues nationales.

Plusieurs membres ont fait observer que ce texte ne parlait pas de magistrats de langue allemande. Le Ministre de la Justice a proposé alors un texte amendé prévoyant que deux magistrats devront également connaître cette langue. Ceux-ci pourront donc exercer leurs fonctions dans les auditorats militaires où l'emploi de la langue allemande s'avère nécessaire.

Voor de vaste krijgsraden geldt dan nog een bijzondere regeling. De oorspronkelijk vastgestelde tekst van het derde lid van de voorgestelde paragraaf 2 van artikel 49 van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, werd duidelijkheidshalve in een door de Minister geamendeerde vorm aan het oordeel van de Commissie onderworpen. Naar deze bepalingen zullen tweederde van de magistraten en de krijgsauditeur bij de vaste krijgsraden van Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en het gerechtelijk arrondissement Nijvel hun examen voor het doctoraat in de rechten in het Frans moeten hebben afgelegd. Voor de vaste krijgsraden in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en het gerechtelijk arrondissement Leuven moeten de twee derden van de magistraten en de krijgsauditeur dit examen in het Nederlands hebben afgelegd.

De door de Kamer goedgestemde tekst bepaalde, dat de krijgsauditeur voor Brussel tweetalig moest zijn. Door verschillende leden van de Commissie voor de Justitie van de Senaat werd daartegen ingebracht, dat voor Brussel een tweetalig regime moest worden voorzien. Door de Minister van Justitie werd daarop een nieuwe tekst voor het vierde lid van artikel 15 van het ontwerp voorgesteld. Naar deze tekst zal de auditeur-generaal een gelijk aantal magistraten aanduiden van beide taalrollen voor het gerechtelijk arrondissement van Brussel. De krijgsauditeur moet het bewijs leveren van de kennis van beide landstalen.

Tijdens de besprekingen in Uw Commissie voor de Justitie werd door verschillende leden onderstreept, dat een dergelijke tweetalige regeling ook dient gevolgd te worden voor de krijgsraden te velde. De Commissie stemde daarmee in.

Om tegemoet te komen aan de bezorgdheid voor het bewijs van de kennis van de tweede landstaal werd voorgesteld dat dit bewijs zal geschieden overeenkomstig artikel 43^{quinquies} van de wet op het gebruik der talen.

In verband met dit artikel werden nog verschillende bedenkingen gemaakt. Door een lid werd er op gewezen dat de taalkennis van de officieren, die zetelen in de krijgsraad ten overstaan van de taal waarin de procedure gevoerd wordt, niet voldoende gewaarborgd is. Zij worden ingedeeld naar de taalgroep waartoe zij behoren in het leger en voor deze indeling volstaat een verklaring. Meerdere leden zijn van oordeel dat dit praktisch nooit een probleem heeft gesteld. De Minister meent, dat er steeds aan een eventuele mogelijkheid van onvoldoende kennis van de taal van de procedure het hoofd kan worden geboden door het treffen van een koninklijk besluit ter zake. Het lid, dat de opmerking maakte, verklaart zich in dit geval akkoord met de voorgestelde tekst. Door een ander lid van de Commissie werd een amendement ingediend op artikel 15. Dit amendement strekt er toe om in het auditoraat-generaal, de krijgsauditoraten en ook in het krijgsauditoraat te Brussel de helft van de magistraten tot een bepaalde taalrol te laten behoren en de andere helft tot de andere taalrol. In elk van die groepen moet één magistraat tweetalig zijn. Voor de auditoraten bij de vaste krijgsraden moeten de magistraten het diploma van doctor in de rechten bezitten, dat uitgereikt werd in de taal van de streek.

De plus, il existe un régime spécial pour les conseils de guerre permanents. Par un souci de clarté, le Ministre a amendé le troisième alinéa du texte initialement proposé pour remplacer le § 2 de l'article 49 de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire, et le nouveau texte a été soumis aux délibérations de votre Commission. Ces dispositions prévoient que les deux tiers des magistrats et l'auditeur militaire près les conseils de guerre permanents des provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg et de Namur et de l'arrondissement judiciaire de Nivelles devront avoir subi leurs examens du doctorat en droit en langue française. Pour les conseils de guerre permanents des provinces de Flandre occidentale, de Flandre orientale, d'Anvers et de Limbourg et de l'arrondissement judiciaire de Louvain, les deux tiers des magistrats et l'auditeur militaire devront avoir subi ces examens en langue néerlandaise.

Le texte adopté par la Chambre prévoyait que l'auditeur militaire de Bruxelles devait être bilingue. Plusieurs membres de la Commission de la Justice du Sénat ont objecté que, pour Bruxelles, il fallait prévoir un régime bilingue. Le Ministre de la Justice a proposé alors un texte nouveau en remplacement du 4e alinéa de l'article 15 du projet. Ce texte dispose que l'auditeur général désignera un nombre égal de magistrats des deux rôles linguistiques pour l'arrondissement judiciaire de Bruxelles. L'auditeur militaire doit justifier de la connaissance des deux langues nationales.

Au cours de la discussion, plusieurs membres de votre Commission ont souligné qu'un tel régime bilingue devait s'appliquer également aux conseils de guerre en campagne. La Commission a marqué son accord sur ce point.

Afin de répondre au souci d'assurer une justification sérieuse de la connaissance de la deuxième langue nationale, il est proposé que cette justification se fasse conformément à l'article 43^{quinquies} de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

A propos du même article, divers commissaires ont émis d'autres considérations encore. Un membre a fait observer que les connaissances linguistiques des officiers siégeant au conseil de guerre ne sont pas suffisamment garanties quant à la langue de la procédure. Les officiers en question sont répartis d'après le groupe linguistique auquel ils appartiennent à l'armée, et pour cette répartition, il suffit d'une simple déclaration. Plusieurs membres estiment que cela n'a presque jamais posé de problèmes. Le Ministre est d'avis que, dans l'éventualité d'une connaissance insuffisante de la langue de la procédure, il sera toujours possible de prendre un arrêté royal sur la matière. Le membre qui a formulé l'observation déclare que, dans ces conditions, il se rallie au texte proposé. Un autre commissaire a déposé un amendement à l'article 15. L'amendement tend à prévoir qu'à l'auditorat général, dans les auditorats militaires, et aussi à l'auditorat militaire de Bruxelles, les magistrats apparteniront pour moitié à chacun des rôles linguistiques. Un des magistrats qui composent chacun de ces groupes doit être bilingue. Les magistrats des auditorats établis auprès des conseils de guerre permanents doivent être titulaires d'un diplôme de docteur en droit décerné dans la langue de la région.

Dit voorstel werd door verschillende leden van de Commissie bekritiseerd omdat het de eentaligheid der magistraten toespitst terwijl dit niet wenselijk is, daar er onder de rechtsonderhorigen te veel personen voorkomen, die tot verschillende taalgroepen behoren. Het amendement werd verworpen met twaalf stemmen tegen één.

Door hetzelfde lid werd een amendement ingediend op de nieuwe tekst van het derde lid van het artikel. Dit amendement strekt ertoe om in de tekst de opsomming der provincies te vervangen door de woorden Wallonië en Vlaanderen. Er wordt echter door verschillende leden opgemerkt, dat de terminologie van de provincies moet behouden worden. Deze wordt immers algemeen gebruikt in de wet, die nu aangevuld wordt. Dit amendement werd door de Commissie voor de Justitie eveneens verworpen met 11 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Door artikel 16 van het ontwerp wordt een § 2bis ingelast in artikel 49 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, gewijzigd bij de wet van 15 februari 1952. Naar deze wijziging moeten de burgerlijke leden van de kriegsraden het bewijs leveren van de kennis van de taal van de kamer van de kriegsraad waar zij hun ambt moeten vervullen. Het bewijs van de taalkennis wordt geleverd overeenkomstig het laatste lid van § 2. Verschillende leden van de Commissie voor de Justitie hebben erop gewezen, dat ook een burgerlijk lid het Duits zou dienen te kennen. Op initiatief van de Minister van Justitie werd de tekst van het eerste lid van artikel 16 van het ontwerp met een daartoe strekkende zin aangevuld. De leden van de Commissie stemden er ook mede in dat deze magistraat zich naar de verschillende kriegsraden zou moeten verplaatsen waar een procedure in het Duits wordt gevoerd.

In de overgangsbepalingen worden volgende regelingen voorzien: naar artikel 17 van het ontwerp zullen de militaire magistraten die, bij de inwerkingtreding van deze wet, door het in de oude § 2 van artikel 49 van de wet van 15 juni 1935 beschreven examen het bewijs hebben geleverd van de grondige kennis van de tweede taal of die hun doctoraat behaalden onder de voorwaarden bepaald bij artikel 60, § 1, binnen de drie maanden aan de Minister van Justitie de gelijkstelling mogen vragen met de magistraten die hun diploma in deze taal behaalden. De doctors in de rechten, die kunnen bewijzen dat zij vóór de inwerkingtreding van het nieuw artikel 49 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, geslaagd zijn in het examen ingesteld bij de vroegere §§ 4 en 9 van artikel 43 van deze wet, worden bij hun benoeming gelijkgesteld met de doctors in de rechten, die hun examen in het Nederlands of in het Frans hebben afgelegd. De magistraten, die bewijzen, door hun diploma, dat zij het doctoraat in de rechten in een andere landstaal hebben afgelegd, hetzij hun diploma behaalden overeenkomstig § 1 van artikel 60, hetzij geslaagd zijn in het examen over de grondige of voldoende kennis van de tweede landstaal worden geacht tweetalig te zijn in de zin van artikel 49. Deze regeling is ook van toepassing op de later benoemde magistraten, die

Plusieurs commissaires se sont déclarés hostiles à cette proposition qui accentue l'unilinguisme des magistrats, ce qui n'est pas souhaitable, puisque, parmi les justiciables, on trouve trop de personnes appartenant à des groupes linguistiques différents. L'amendement est rejeté par 12 voix contre 1.

Le même membre a déposé un amendement au texte nouveau du 3e alinéa de l'article. Cet amendement tend à remplacer l'énumération des provinces par les mots « Wallonie » et « Flandre ». Plusieurs commissaires font toutefois remarquer que la mention des noms des provinces doit être maintenue. En effet, c'est cette terminologie qui figure dans la loi que le projet tend à compléter. L'amendement a été rejeté à son tour par 11 voix contre 1 et 1 abstention.

L'article 16 du projet tend à insérer un § 2bis dans l'article 49 de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, modifié par la loi du 15 février 1952. Aux termes du texte proposé, les membres civils des conseils de guerre devront justifier de la connaissance de la langue de la chambre dans laquelle ils rempliront leurs fonctions. La justification de la connaissance de la langue prévue est faite conformément à l'alinéa final du § 2. Différents commissaires ont fait observer qu'il devrait y avoir en outre un membre civil possédant la connaissance de la langue allemande. A l'initiative du Ministre de la Justice, le texte de l'alinéa 1er de l'article 16 du projet a été complété par une phrase en ce sens. Les membres de votre Commission ont également admis que ce magistrat devra se rendre dans les différents conseils de guerre devant lesquels a lieu une procédure en langue allemande.

Les dispositions transitoires comportent les mesures suivantes: aux termes de l'article 17 du projet, les magistrats militaires qui, lors de l'entrée en vigueur de la présente loi, ont justifié, par l'examen prévu au § 2 ancien de l'article 49 de la loi du 15 juin 1935, de la connaissance approfondie de la seconde langue nationale ou qui ont obtenu leur diplôme de docteur en droit dans les conditions déterminées à l'article 60, § 1er, pourront, dans les trois mois, demander au Ministre de la Justice d'être assimilés aux magistrats qui ont obtenu leur diplôme dans cette langue. Les docteurs en droit qui peuvent prouver qu'avant l'entrée en vigueur du nouvel article 49 de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, ils avaient réussi l'examen prévu par l'article 43, §§ 4 et 9 anciens, de la même loi, seront assimilés, au moment de leur nomination, aux docteurs en droit qui ont subi leurs examens en néerlandais ou en français. Les magistrats qui justifient par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit dans l'autre langue nationale, ou qui ont soit obtenu leur diplôme dans les conditions déterminées au § 1er de l'article 60, soit réussi l'examen portant sur la connaissance approfondie ou suffisante de la seconde langue nationale, sont considérés comme bilingues au sens de l'article 49. Cette disposition est pareillement applica-

bij hun benoeming het voorwerp zijn van de gelijkstellingsmaatregel van § 2 van artikel 17 van het ontwerp.

Artikel 18 van het ontwerp bepaalt, dat de eerste substituut-auditeurs-generaal die reeds benoemd zijn, van rechtswege advocaat-generaal worden met behoud van hun anciënniteit en hun rang.

Naar artikel 19 van het ontwerp behouden de eerste substituut-krijgsauditeurs, die benoemd zijn ook hun benoeming in het raam van de nieuwe wet. Zij behouden ook hun rang en hun anciënniteit. De datum van hun benoeming blijft ook gelden voor de berekening van hun weddebijslag.

Artikel 20 bepaalt dan, dat de substituut-krijgsauditeurs te velde, die vóór de inwerkingtreding van deze wet benoemd werden en die benoemd worden tot substituut-krijgsauditeur, hun rang en hun anciënniteit behouden. Bij hun benoeming kan worden afgeweken van artikel 153 van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger, dat normaal een bekendmaking van een vakante betrekking voorziet.

De substituut-krijgsauditeurs bij een vaste krijgswet krijgen rang en anciënniteit op datum van hun benoeming tot militaire magistraat.

In de algemene bepalingen wordt door artikel 21 van het ontwerp artikel 2 opgeheven van de wijzigingsbepalingen, die voorkomen in artikel 3 van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 22 bepaalt, dat de wet in werking zal treden op de data, die bij koninklijk besluit zullen worden vastgesteld of ten laatste op de dag waarop het geheel van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek in werking treedt.

..

Het geheel van het ontwerp werd in de Commissie voor de Justitie goedgekeurd met 9 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Het verslag werd goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

De Verslaggever,
E. VAN BOGAERT.

De Voorzitter,
M.-A. PIERSON.

..

ble aux magistrats qui sont nommés ultérieurement et font l'objet, au moment de leur nomination, d'une mesure d'assimilation conformément aux dispositions du § 2 de l'article 17 du projet.

L'article 18 du projet dispose que les premiers substituts de l'auditeur général qui ont déjà été nommés deviendront avocats généraux de plein droit et qu'ils conserveront leur ancienneté et leur rang.

Aux termes de l'article 19 du projet, les premiers substituts de l'auditeur militaire qui ont été nommés à ces fonctions sont considérés comme ayant été nommés premiers substituts de l'auditeur militaire conformément aux dispositions de la présente loi. Ils conservent eux aussi leur rang et leur ancienneté. La date de leur nomination continue à être prise en considération pour le calcul de leur supplément de traitement.

L'article 20 prévoit que les substituts de l'auditeur militaire en campagne qui ont été nommés à ces fonctions avant l'entrée en vigueur de la présente loi et qui sont nommés substituts de l'auditeur militaire, conservent leur rang et leur ancienneté. Lors de cette nomination, le Roi peut déroger à l'article 153 du Code de procédure pénale militaire, qui prévoit normalement qu'un avis sera publié en cas de vacance.

Le rang et l'ancienneté des substituts de l'auditeur militaire près les conseils de guerre permanents seront déterminés par la date de leur nomination en qualité de magistrat militaire.

Parmi les dispositions générales, l'article 21 du projet abroge l'article 2 des dispositions modificatives qui figurent à l'article 3 de la loi du 10 octobre 1967 concernant le Code judiciaire.

L'article 22 dispose que la loi entrera en vigueur aux dates déterminées par arrêté royal et au plus tard le jour de l'entrée en vigueur de la totalité des dispositions du Code judiciaire.

..

L'ensemble du projet de loi a été adopté par 9 voix contre 1 et 1 abstention.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. VAN BOGAERT.

Le Président,
M.-A. PIERSON.

..

AMENDEMENTEN AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE.

ART. 14.

De tekst van dit artikel wordt vervangen als volgt :

« In voormelde wet wordt een artikel 152*bis* ingevoegd, luidende :

» De magistraat van de gewone gerechten die het ambt van werkend burgerlijk lid in een vaste krijgsraad of een krijgsraad te velde uitoefent, heeft recht op een gelijke weddetoeslag als de jeugdrechter in rechtbanken met een kleiner bevolkingscijfer dan ten minste 500.000 inwoners. Indien de krijgsraad twee werkende burgerlijke leden telt, ontvangt ieder van hen een gedeelte van de weddetoeslag naar verhouding van het aantal terechtzittingen waarin hij gedurende het jaar zitting heeft gehad en met inachtneming van het aantal jaren van zijn anciënniteit die in aanmerking dienen te worden genomen voor de berekening van die toeslag. »

ART. 15.

De tekst van dit artikel wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Artikel 49, § 2. van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, gewijzigd bij de wet van 15 februari 1952, wordt door de hierna volgende bepaling vervangen :

» Niemand kan tot eerste voorzitter van het militair gerechtshof of tot auditeur-generaal worden benoemd, indien hij het bewijs niet levert van de kennis van beide landstalen.

» De helft van de magistraten van het auditors-generaal en van de krijgsauditoraten moeten door hun diploma bewijzen dat zij de examens van het doctoraat in de rechten in het Nederlands hebben afgelegd; de andere helft van die magistraten moeten door hun diploma bewijzen dat zij de examens van het doctoraat in de rechten in het Frans hebben afgelegd. In elk van die groepen moet ten minste één derde het bewijs hebben geleverd van de kennis van beide landstalen. Bovendien moeten twee magistraten de Duitse taal kennen.

» Tweederde van de magistraten en de krijgsauditeur, die door de auditeur-generaal worden verbonden aan een krijgsauditoraat bij een vaste krijgsraad in de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen en in het gerechtelijk arrondissement Nijvel, moeten door hun diploma bewijzen dat zij de examens van het doctoraat in de rechten in het Frans hebben afgelegd; tweederde van de magistraten en de krijgsauditeur, die door de auditeur-generaal worden verbonden aan een krijgsauditoraat bij een vaste krijgsraad in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg en in het gerechtelijk

AMENDEMENTS ADOPTES
PAR LA COMMISSION.

ART. 14.

Le texte de cet article est remplacé par les dispositions suivantes :

« Il est ajouté à la loi précitée un article 152*bis*, libellé comme suit :

» Le magistrat des juridictions ordinaires exerçant les fonctions de membre civil effectif du conseil de guerre permanent ou en campagne reçoit un supplément de traitement équivalent à celui du juge de la jeunesse des tribunaux dont le ressort ne compte pas une population de 500.000 habitants au moins. Si le conseil de guerre compte deux membres civils effectifs, chacun de ceux-ci reçoit une partie du supplément de traitement fixé en proportion du nombre d'audiences auxquelles il a siégé durant l'année et compte tenu du nombre de ses années d'ancienneté à prendre en considération pour le calcul dudit supplément ».

ART. 15.

Le texte de cet article est remplacé par les dispositions suivantes :

« Le § 2 de l'article 49 de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, modifié par la loi du 15 février 1952, est remplacé par la disposition suivante :

» Nul ne peut être nommé premier président de la cour militaire ou auditeur général s'il ne justifie de la connaissance des deux langues nationales.

» La moitié des magistrats de l'auditorat général et la moitié des magistrats des auditorats militaires doivent justifier par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit en langue française; l'autre moitié de ces magistrats doivent justifier par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit en langue néerlandaise. Un tiers au moins des magistrats qui composent chacun de ces groupes doit avoir justifié de la connaissance des deux langues nationales. En outre, deux magistrats doivent connaître la langue allemande.

» Les deux tiers des magistrats et l'auditeur militaire que l'auditeur général affecte à un auditorat militaire établi auprès d'un conseil de guerre permanent dans les provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg, de Namur et dans l'arrondissement judiciaire de Nivelles doivent justifier par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit en langue française; les deux tiers des magistrats et l'auditeur militaire que l'auditeur général affecte à un auditorat militaire auprès d'un conseil de guerre permanent dans les provinces de Flandre occidentale, de Flandre orientale, d'Anvers, de Limbourg et dans l'arron-

arrondissement Leuven, moeten door hun diploma bewijzen dat zij de examens van het doctoraat in de rechten in het Nederlands hebben afgelegd.

» Voor de krijgsraad in het gerechtelijk arrondissement Brussel wijst de auditeur-generaal een gelijk aantal magistraten aan die door hun diploma bewijzen dat zij de examens van het doctoraat in de rechten respectievelijk in het Nederlands en in het Frans hebben afgelegd. Bovendien moet de krijgsauditeur het bewijs leveren van de kennis van beide landstalen.

» Het bewijs van de kennis van de andere landstaal dan die waarin het examen van doctor in de rechten is afgelegd, wordt overeenkomstig artikel 43*quinquies* geleverd. »

ART. 16.

De tekst van dit artikel wordt vervangen als volgt :

« De burgerlijke leden van de krijgsraden moeten het bewijs leveren van de kennis van het Frans of van het Nederlands, al naar zij hun ambt moeten vervullen in een Franstalige of een Nederlandstalige kamer van die gerechten. Bovendien moet ten minste één burgerlijk lid Duits kennen.

» Het bewijs van de vereiste taalkennis wordt geleverd overeenkomstig het laatste lid van § 2. »

ART. 16*bis* (nieuw).

Een artikel 16*bis* (nieuw) wordt toegevoegd, luidende :

« In artikel 17, laatste lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, worden de woorden « voor die rechtbank » vervangen door de woorden « voor dat gerecht en voor de militaire gerechten ». »

dissement judiciaire de Louvain doivent justifier par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit en langue néerlandaise.

» Dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, l'auditeur général affecte auprès du conseil de guerre un nombre égal de magistrats justifiant par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit respectivement les uns en français et les autres en néerlandais. En outre, l'auditeur militaire doit justifier de la connaissance des deux langues nationales.

» La justification de la connaissance de la langue nationale autre que celle dans laquelle ont été subis les examens du doctorat en droit est faite conformément à l'article 43*quinquies*. »

ART. 16.

Le texte de cet article est remplacé par les dispositions suivantes :

« Les membres civils des conseils de guerre doivent justifier de la connaissance de la langue française ou de la langue néerlandaise selon qu'ils sont appelés à remplir leurs fonctions dans une chambre française ou dans une chambre néerlandaise de cette juridiction. En outre, au moins un membre civil doit connaître la langue allemande.

» La justification de la connaissance de la langue prévue est faite conformément à l'alinéa final du § 2. »

ART. 16*bis* (nouveau).

Il est inséré un article 16*bis* (nouveau), libellé comme suit :

« A l'article 17, dernier alinéa, de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, les mots « devant cette juridiction » sont remplacés par les mots « devant cette juridiction et devant les juridictions militaires ». »